

Het parfum van de ander

digitale dichtbundel in het kader van
Antwerpen Wereldboekenstad 2004

© 2004, de auteurs

De titel werd ontleend aan het gedicht van José de Poortere

Samensteller en verantwoordelijk uitgever
[François Vermeulen](#)

INHOUD

3	Alain Delmotte
4	Bert Lema
5	Frank Decerf
6	Frieda Groffy
7	Mark Meekers
8	Annmarie Sauer
9	Eric Vandenwyngaerden
10	Peter Nijmeijer
11	José de Poortere
12	François Vermeulen
13	Joris Iven
14	Francis De Preter
15	Jo Gisekin
16	Doris Dorné
17	Hugo Verstraeten
18	Thierry Deleu
19	Jef Louisa Versmissen
20	Katelijjn Vijncke
21	Bobb Bern
22	Herman J. Claeys
23	Chris Sonck
24	Iris Van de Castele
25	Liane Bruylants
26	Maris Bayar
27	Aleidis Dierick
28	Wilfried Adams
23	Roger Nupie
30	Diana Freys
31	Rose Vandewalle
32	Arno Kerkhofs
33	Erwin Van De Vijver
34	Rein-hilde
35	Werner Spillemaeckers
36	Ferre Denis
37	Germain Droogenbroodt

VOORSTANDER ZIJN

1.

Voorstander zijn van het verstrijken van tijd.

Mmm, lekker, dat vergaan zonder haast en zonder spijt. Dichterlijke
zwaarmoedigheid die niet zoveel verbeelding eist. Tijd: die past bij onze treurnis,
hoort bij onze verdoemenis, bij de zwarte mis van ons verloren zijn.

Tempus fugit, ken je wellicht wel: het koppensnellen van het voortschrijden van tijd.
Dat is pas een straf. (Het zal ons leren!)

2.

Opnieuw een voorstander kunnen zijn van de ziel.

Hoe raakte die niet in diskrediet. Ouderwets plezier: ze was bedreven, bedrijvig in
een ons intens beloofd eeuwig leven. (Geloven in een ziel die je niet ziet, maar die
aan jou is blijven kleven. Waarin je zalig en op hoop van zegen verder onbekommerd
in kon voortbestaan.)

Wat een leugen, wat een giller! Mensen, wat speelden we kwijt!

Met z'n allen gaan we nu vrijuit. Weliswaar en helaas voor korte duur. Niets dat van
ons beklijft. Vrijuit. Wat moeten we daar nu verder mee. God in de hoge hemel, dat
is nu echt géén keus.

3.

Voorstander zijn van jou.

In je blootje. Met al je bolle kanten en kantjes. Al je gaatjes. Je kinnetje. Je borstjes
(waarvan je zei dat je die niet had - zo klein dat ze waren. Voelen kon ik ze wel). Je
kirretjes, je oogjes als ik je op mijn tempo sterretjes liet zien.

Je kont: een rond op maat. (Een diminutief was hier misplaatst.)

Voorstander zijn van jij en ik, jou en mij. Poeslief. Dat is nooit teveel: al klinkt voor
buitenstaanders dat 'jij en ik' misschien wat verdeeld.

(Weet je, ik had zo graag dat je me aaide. Dat was nooit teveel. Nooit was ik dan zo
een grote voorstander van jou en jij een goeie verstaander van mij.)

4.

Voorstander zijn van alle dingen in de wereld.

Om dat hemelse, om dat absolute aardse dat ze wel eens suggereren. Pro domo en
groots. Ze kennen geen schroom, ze weten hun plaats: hun onschuld vergroot
daardoor.

Handen af dus, van de dingen van de wereld! Of een dwarsligger, deze jongen hier,
zet jullie te kijk.

Alain Delmotte

Alain.Delmotte@Pandora.be

VOOR EEN KEER

voor één keer is alles goed
het kind legt zijn geweer af
zijn leren oogplooï wordt gedraineerd

het is in één keer onbegrijpbaar
dat putten werden gegraven
achterhoofden doorschoten

het was een mist een roes een rook;
een noodzakelijke wreedheid binnenin
ging te buiten

Bert Lema
bertlema@hotmail.com

DE FASCIST

Ik lieg voor de regens komen
als de brand mijn lippen schroeit
en het vechten veel te zwaar wordt.
Ik lieg in gezichten van anderen
Tot mijn krachtige woord hun ogen sluit.
't Is een lelijke jonge lente dit jaar
en de lange deportatie begint te laat.

In een straat zit een kind, gehurkt,
tussen twee linies in, met een arm te spelen
en ik lieg. Ik roep dat dit niet kan.
Haar slimme pop is allang gevlucht.
Haar behekste vlechten slingeren vuil
om haar strakke jonge hals.
Ze heeft de ogen van een dode kat
en staart mij verlamd aan.
Razende struiken mompelen me,
fluisteren dat dit mijn schuld is.
Ik tier dat het uit moet zijn
en schiet mijn lader leeg.

Ik zweet en vecht voor mijn land.

In een tuin zit een bevende vrouw
met de afgehakte vingers van een man.
Ze poogt met vier kleine stompjes
een handdruk te maken, maar de duim ligt dwars,
is zeker van een ander?
Dit wijf wil de kogels uit mijn loop zuigen
en ik laat haar rustig begaan.
Ze heeft veel te grote ogen
en rare vreemde kringen om haar mond.
Ze is de strenge trage getuige
en heeft de zakken vol waarheid.
Ze sterft straks nabij de boomgaard
en niemand zal dat ooit weten.

Ik zweet en vecht voor mijn land.

Frank Decerf
decerf_frank@skynet.be

VERDRAAGZAAMHEID IS...

verdraagzaamheid is ..
dat je me toch toelaat je te zoenen
al raas je als een storm doorheen het huis
me bedelvend onder vragen
waarop ik geen antwoord weet

verdraagzaamheid is...
blijven glimlachen- de pijn verbijten
als je meer ademruimte eist
om jezelf te vinden- los van mij

verdraagzaamheid is....
je omhullen met tederheid tegen
de kille minachting in ogen
omdat we hand in hand lopen, zomaar
twee vrouwen die van elkaar houden

verdraagzaamheid is...
dat ik mijn kleindochters een knuffel geef
hen zeg dat bruin net zo mooi is als blank
en alle kleuren gelijk in de Regenboog!

Frieda Groffy (2004)
frieda.groffy@pandora.be
www.friedagroffy.be

TRANSIT

verwelkomd met een matrakslag in de nek,
de ogen op blanke maskers stukgekeken,
doodgelopen op een wildernis van eenzaam-
heid, biedt dit Westen van barbies en witte

pausen hen slechts zwarte sneeuw. kerkdeuren
springen wijdarms open, tabernakel in het slot.
zij tonen gestriemde ruggen als schuldbrieven uit
uit koloniale tijden, geloofsbrieven in de toekomst,

en krijgen het mooiste handje terug. euromunten
rinkelen met de klank van hún koperen ondergrond.
nog bestaan ze niet op papier, zoekt de bediende
de juiste stempel voor een schaduw, een paperclip

voor een schim. een vliegtuig neemt hen onder
zijn vleugels terug, weg uit dit koninklijk Flaterland.
op de tarmac neergestreken, fluiten kogels hen uit,
wordt het woord *honger* op het tandvlees gemalen.

Mark Meekers

mark_meekers@hotmail.com

<http://markmeekers.tripod.com/>

Val en vlucht
zo nauw verweven
en een eindpunt
vol gravitas
in zicht

Het vlieden en
het vliegen
het zich onttrekken
aan neerwaardsheid

zich inlaten met iedereen
en al - volbrengen -
nooit onderwerpen
(noch zich of iemand
en nooit aan iets)
tussen bevrijdend en toch onvrij
gooit de steen
kringen in het water
golvend tot bewoonbaar land

Annmarie Sauer
Fourthandplum@hotmail.com

SÛRREYA

Wat in jouw haven ligt
zo kommerloos, zo vol:
het zijn mijn strenge ogen.

Lijdend zien ze zware lijven
onder sluiers dragen;
overmaats als mateloos
gerezen brood
brandt aan oven.

Hier en uit mijn lood geslagen
sla ik gade...
roof met oog.

Eric Vandenwyngaerden
eric_vdwgd@pandora.be
http://users.pandora.be/eric_vdwgd/

SECHS STUNDEN

Terwijl ik door de Lange Kievitstraat loop
gsm ik naar jou dat ik me in Wenen waan,
Leopoldstadt, orthodoxen stram oosteupees
op de fiets, flarden als *Sechs Stunden*
gemompeld in het voorbijgaan van Steinmetz.

Jij zweeft tussen verlangens naar vastheid
en bevlogenheid, al zit je nu in je auto
engel te zijn in een zetel vol twijfels,
en zegt dat je liever aards wilt blijven
maar dat ik je moet leiden naar het geluk.

Terwijl ik in een tastbaar verleden loop
door het heden: drukkerij Schreiber kosher
met een etalage vol gedateerde agenda's,
Moskovicz sedert 1933 zuiver op de graat,
een aanplakbiljet juichend in het jiddish.

Om de hoek verdwijn ik straks in de hal
van het Centraal Station, een toccata
toevallig galmend door zijn akoestiek,
als een kathedraal van afscheid nemen
waarin ik even van jou vandaan moet.

Maar ik loop nog door de Terliststraat
waar een ruïne van een winkel bewijst
dat hier een hap uit de tijd is genomen
en me leert dat het kleine woord even
heel groot kan zijn in de geschiedenis.

Bij de beladen groentenzaak van Braun –
groot in Wenen, klein waar wij wonen –
steelt een verschijning mijn schrik:
een Skoda, zilverkleurig als de jouwe,
op weg naar een plek zonder vlieg angst.

En stuit ik op het vloeiende Frans
van een orthodox in zwart ornaat
die ik vier gesticulerende vrouwen
de weg hoor wijzen naar de moskee.
Ik kan nog. Film. Ik kan nog terug.

Peter Nijmeijer
peternijmeijer@yahoo.com

HET PARFUM VAN DE ANDER

Hoor je te felle slogans te krasse citaten
dan woon je midden in een onverdraagzaam land
dat indut als dichters dromen en zacht praten.
Wil je in die verzuring toch verdraagzaam zijn
dan zal je veel lasten moeten kunnen dragen
zoals een boom die de stormen laat overgaan.
Zalig zijn zij die niet in die kranten komen
zalig zijn zij die op tv niet zijn te horen
zalig zijn zij die zelf nog kunnen dromen.
Maar word je als een naieve ezel bedrogen
ingespannen door een ander voor zijn wagen
dan wil je op weg geen poot meer verzetten.
Ze vragen misschien wel om meer tolerantie
maar goochelen met valse wind win situaties
terwijl ze het nestei der macht wegdragen.
Hopelijk wil je gewoon onderweg echte vrede
echte rust in de schaduw van brede takken
in dat parfum over alles en nog wat praten
alleen maar om te luisteren met je hart.
Duurt dat soort schaduw niet lang
schuift in takken licht met doorzicht
dat je verblindt en je pupillen verkleint
bedenk je allerlei plannen voor anderen
die je naar macht over hen doen verlangen
terwijl je alleen maar moest luisteren
dan had je nooit een fijne neus voor parfum.

José de Poortere

GOEDENDAG

iemand zei 'goedendag' tegen mij!
een onbekende op straat zei
spontaan 'goedendag' tegen mij
meer bepaald twee wildvreemde medeburgers
een vrouw en een man, laat in de namiddag
niet afgesproken, zo kruisten wij mekaar in de straat
en de vrouw zei -als eerste-
♥ zonder mij te kennen ♥ 'goedendag' en lachte!
niet luid, maar vriendelijk ☺
spontaan, zonder enige verplichting
de man naast haar, knikte met het hoofd,
wat bijna gelijk staat met hardop 'goedendag' zeggen
zo denk ik er toch over

tot vóór het kruisen van mekaar
in de overigens verder verlaten straat
waren zij volslagen onbekenden voor mij
wat ze naderhand ook bleven
en toch was er even een band
want ik zei ☺ goedendag ☺ terug
en dit ongeplande gebeuren maakte, samen met de zon
zo'n warmhartig gevoel in mij los
dat ik een moment van diep geluk beleefde
mét een sprankeltje ontroering (♫♫♫vioolviool)

François Vermeulen
francois.vermeulen1@pandora.be
<http://users.pandora.be/francois.vermeulen1>

VOORJAAR IN ISTANBUL

aan Nâzim Hikmet

1

Zij gieten reukwater in onze handen
Terwijl ze lachen achter hun hangende snorren.
En wij besprenkelen ons gezicht.

Zij zitten gehurkt in de zon
Terwijl ze mosselen uit de schelpen halen.
Vervolgens vullen ze de schelp weer
Met gare mossel en met rijst.
Maar vandaag eten wij rode vis uit de Gouden Hoorn
En morgen bestellen wij de blauwe, de makreel.

Als de stad ontwaakt
Trekken wij erop uit met toeterende claxons.
Bestemming Topkapi, Galatabrug, Besiktas.
Het licht onthult wat gister duister was:
Loden koepels en hoge minaretten, een stad
Die leeft, die is verdeeld door water.

Ze werpen hun netten op de kade
En liggen op hun rug in dobberende sloepen.
Ze bakken de vis aan boord
En reiken hem tussen sandwiches aan.
Aan de fontein voor de moskee
Wassen ze hun voeten.
En ze bewenen hun doden in de open kist
De vrouwen een hoofddoek, de mannen een hoedje.

Als de duisternis weer rust brengt
Drinken wij wijn.
Dan betokkelen ze de snaren van de tamboer
En diep uit hun keel welt een klank op
Op klaaglijke tonen zoals die van de moëddzin.
Dan dwalen wij weer
Langs de zuilen van onderaardse cisternen.
Want ondanks overvloed bewaren ze hun water onder gewelven:
Een kapiteel zet de sterfelijke Medusa op zijn kop.

Joris Iven
joris.iven@pi.be

TWEE BENGAALSE BEDELAARS

Suikeroom is hier net langs geweest:
een bakje troost, geen rijke munten,
thee om overeind te blijven.
Stuur ze weg, *circulez*,
maar help hun vaderland in nood.
Haal twee Bengaalse tijgers in hun plaats:
er zijn nog kooien vrij
van ongedierte.
Het centrum is toegankelijk
voor uitstervende vlinders
of zeldzame soorten
heilige koeien.

Francis De Preter

KAMER

De stad is nog niet verkaveld.
Tussen cement en halfronde bogen
leiden duiven een gesmoord bestaan.
Wie hier voorbijgaat kiest
blindelings zijn woorden.

Zoals de vrouw dat dagelijks doet op
weg naar een gaver vertroosting over
stapstenen die luid weerkaatsen.
Eén armslag is binnen bereik. Geen
wingerd tegen de goot.

Ze ziet kastanjelaars botten de
roestige sneeuw de kalk op de weg.
Kamillethee in heldere glazen en hoeveel
namen van mensen achter het raam.

Ze herkent zichzelf in het eenzaam
gebaar achteloos neergelegd
om de hoek. Verschanst voor te lange
winters verzamelt zij weefsels van
wolbol en varen.

Wellicht vult zij leemten met vriendschap
haar kamer bewaart er
het evenwicht.

Jo Gisekin
Ludo.Simons@ufsia.ac.be

MISSCHIEN

gisteren discussie
vandaag negeren

zullen we morgen
dan maar doen alsof

met bevroren smile
breed glimlachen

terwijl we weten
dat het niet zo voelt

naar elkaar

neen

liever anders

laten we ons
een tijdje mijden

tot de rust terugkeert
en wij beiden

elkaar weer met open blik
in de ogen kunnen kijken

misschien ... ooit

die dag zal ik getuigen
ondanks pijnlijk verleden

.... toch blij dat ik je ken

Doris Dorné
doris.dorne@skynet.be
www.doris-dorne.be

ACHMATOVA

Jaren na Praag:
deconstructie van pleinen,
stemmen.

Tegenzin van scherven
om het geheel te verklaren:
" Jedermann ist ein Tode "

en zij rukt in haar kooi
aan het gebaar tot
ontkomen.

In de straten sterven
weer Joden. Haar
hand die langs de liefkozing

valt.

Woorden uiteengeslagen.
Gedachten verbrand.

Hugo Verstraeten
verstraeten_hugo@hotmail.com

MET VADER IN DE TUIN

Vader stond in zijn smalle tuin
dichtbegroeid planten kris kras natuurlijke
weelderigheid die ongegeneerd
over de grindpaden kroop zijn ogen

schitterden welbehagen hij
keek tegen de zonnestralen in.
Ik genoot van zijn lust bewust
agressief wreed geluksgevoel

zich afmetend tegen speelse
schaduw van schuivende duiven.
Vader genoot zonovergoten
legde zijn arm over mijn schouder.

Thierry Deleu
thierry.deleu@skynet.be

DE BLIJDE BOODSCHAP

moeilijk kan dat toch niet zijn
om af en toe eens aardig te zijn
tegen om het even wie, misschien zelfs je medemens
maar om je plots uit te sloven

is de dag gewoon te kort
dus een simpele goedendag, de hand omhoog
een glimlach of een domme grap
meer moet dat niet te zijn

nu we dat weten
kunnen we alles opnieuw vergeten
want wraakzuchtig als wij mensen zijn
de blijde boodschap blijft een saai refrein

Jef Louisa Versmissen
mothershipcommand@hotmail.com

Laat mij dan je potlood zijn,
zet die zwarte punt van het stomme wicht
maar op papier
en schrijf alles zwart.
Ik zal niet lezen, noch denken.
Alleen jouw pijn zal mij diep raken.
Later schrijf ik wel tot aan het licht.
Kon jij dit maar schrijven !
Dan zou je de potloden laten voor wat ze zijn
en jij zelf een prachtig stuk krijgt wezen.

Katlijn Vijncke
info@katlijn.be
www.katlijn.be

GEEN GEDICHT

in een bos verdrijft de ene boom de andere niet

Verdraagzaamheid is een eufemisme voor onderdrukt verzet tegen het/de Andere. Een politiek correcte (= laffe) houding, die latent onbegrip en vrees verbergt, die met de tijd haat en nijd worden.

Verdraagzaamheid vertraagt “samenheid”.

Amnesia kan zelfs de sporen van araabs-joods-christelijke cultuuruitwisseling niet uitwissen.

Verdraagzaamheid is een mistgordijn van waaruit te allen tijde een vlucht bruine roofvogels opvliegen kan en toeslaan.

Naar buitenuit verdrongen onverdraagzaamheid (nu verdraagzaamheid genoemd) impliceert het idee van “het kost me moeite, maar er zijn wetten en...”

Stop de “Blut und Boden” horloges en start het duurwerk van openheid en begrip en de wereld zal op respect aardiger draaien.

bobb BERN

ANDERS

Het kan geen toeval zijn
dat ik geen vreemdeling ben
in het land der dieren.

Ik die schuw van mensen ben
om hun berekend, voorgekauwd gedrag
en om de hekel die zij hebben
aan wat ongewoon is.

Ik peilde mensen op hun aaibaarheid
en stond versteld:
nog minder aaibaar dan een slak,
een wesp, een spin,
tenzij zij bronstig van mijn honing drinken.

Ik peilde mensen op hun vatbaarheid
voor onvertrouwd gedrag,
voor onbekende zeden,
voor anders-soortig doen,
en stond versteld:
nog enger-denkend zijn ze
dan een eenheidsworsten-automaat,
tenzij zij voordeel zien
of nering ruiken.

Ik balk, ik loei, ik kraai,
ik mekker, tjilp, miauw,

en binnensmonds leg ik mijn woorden
op de tong der dieren
die mij niet haten om mijn anders-zijn:

zij dulden - zoals ik -
verschil en tegenspraak.

Herman J. Claeys
hjclaeys@uia.ua.ac.be

dansend groef hij zich
de ruimte, daar hier verder
vandaan zweeg het
gelach, wat hij betaalde

en ging op stap, hand
in hand met hem en niets
volmaakter dan de reis,
een optelsom van stappen

ze kusten, stoppelbaard en
rijm ademde op zijn lippen
een prentbriefkaart die be-
zegeld en afgestempeld wou

Chris Sonck
chris_sonck@hotmail.com
<http://chrissonck.be>

LITANIE VAN DE VERDRAAGZAAMHEID

Eenentwintig geboden om na te leven:

1. verdraag ze de zeurpieten
  2. verdraag ze de nijdassen
  3. verdraag ze de kleinzieligen
  4. verdraag ze de schijnheiligen
  5. verdraag ze de onnozele ganzen
  6. verdraag ze de intriganten
  7. verdraag ze de dubbeltongen
  8. verdraag ze de giftige spinnen
  9. verdraag ze de valse serpente
  10. verdraag ze de babbelzuchtigen
  11. verdraag ze de dubbelgezichten
  12. verdraag ze de onderkruipers
  13. verdraag ze de bekrompen geesten
  14. verdraag ze de woordenverdraaiers
  15. verdraag ze de heimelijke duikers
  16. verdraag ze de konkelfoezers
  17. verdraag ze de charlatans
  18. verdraag ze de aartsdomkoppen
  19. verdraag ze de naambekladders
  20. verdraag ze de hol klinkende vaten
  21. verdraag vooral de onverdraagzaamheid
- Misschien kom je zo in het [Guinness Book of World Records](#) onder de noemer 'Verdraagzaamheid' of legt iemand een steen op je graf waarin een hij of een zij beetelen liet: *hier ligt ze eindelijk op haar plaats De Verdraagzaamheid*

Iris Van de Castele

iris@adegem.net

AANWEZIGHEID

Wie bang is voor het duister
van een lange nacht
of treurt om wat de dag hem bracht,
vrees niet: ik luister.

Wie bang is voor jaren
van ongemak en pijn
of voor het water in de wijn,
vrees niet: ik kan verklaren.

De zandloper loopt verder,
winters brengen kou,
al trekt Thanatos aan je mouw,
vrees niet: ik ben er.

Liane Bruylants

ZEEGEZICHTEN

(O buitenwereldsheid der buitenwereldsheden
alles is buitenwerelds, zegt Prediker)

En weer andere helden der luchtstrijdkrachten
met hun stalen helmen op
sprongen uit gevleugelde gevaarten
ploften tegen de zeespiegel
stegen even nadien
als door krachtig woest water geheven
(ben ik van mening)

Daar hingen hun hoofden,
armen, benen, handen en darmen
het leken net hooiwagens uit het geslacht
der spinnen in hun parachutes.
Dun, fijn, nat en geplet
Schnitt und Haarschmuck (Von Wagencraft)

Grote verbloemde ineengedeukte dameshoeden
van rond de eeuwwisseling.
Paradijsvlinders geweest, O vliegtuigmachine,
O Hermes Trismegistos, vliegende vogel.

Tja,
de zee had een slapende slang geleden
van bovenuit bekeken,
haar beet was er des te dodelijker om gebleken.

Zij stierven geen gewone dood
(vrank en vrij, gingen zij)
met warme lippen, glanzende ogen
wilde gebaren in de lucht
zodat men veel zou kunnen schrijven
over deze hartstochten.

Ook de toeschouwers voor de vloedlijn
waren wachtende,
met gespierde over elkaar geslagen armen wachtende
en ginds, ter verte, stond ene oorlogsweduwe
die keek
zoverre de blinden kijken
die hun oogopslag verliezen in de menigte.

Ze vlotten nu ontwereld
in de kalme dode zee, deze helden
van blauwe lotussen gesproken.

Uit 'Heldendichten Zeegezichten', oktober 1981, Contramine poëziereeks nr 36.
25 luxe exemplaren, genummerd en gesigneerd door de medewerkers, gedrukt op
azuurkleurig Scaldiacover 00 van 200 gr., in bijlage een gedicht in het handschrift van de
dichteres.

Maris Bayar

VERDRAGEN

Elkanders straf.
Het reukloos gas verspreidt zich
in de schacht. Kanaries
eigeeel omgekomen. Geen oor
legt zich te luisteren
aan het kabelspoor.
Een hij. Een zij. Oeroude
ondergrondse razernij.

Tot hij na de begrafenis
iets drinkt. En weent
om wat de éne wederhelft
de andere deed.
De kinderen rond de kuil
haast vrolijk achter sluiers
windbewogen haar. De nieuwe tijd.
Een generatie die zichzelf
van schuld heeft vrijgepleit.

Soms komt hij langs het pad.
Ziet wat op stenen staat. Het graf
vuurrood onder papavers
alsof zij zijn geliefde was
en hij tot in de dood
de zwarte enkellange jas
van rouw moet dragen.

Aleidis Dierick, 2004

PARK IN OCTOBER

Jaja, water zat. En troepjes eenden die zich
reppen en roeren, en die ene obligate
zwaan die wel lijkt te zweven boven de spiegel.
De flits van een goudvis tussen het kroos door, soms.
- Daar kun je het best mee stellen.

Maar het bloed dat naleekt van de grijze stammen,
de kogelgaten in de schors en in
het rond de sporen van verspatte hersenen,
wat vaag gereutel nog uit het miezerige lover.
- Wat moet je dáár voortaan mee aan?

Wilfried Adams

Uit 'Met Name', 1997, Uitgeverij P

ABRIKOZEN VOOR ALI *

De twaalfjarige Ali lag te slapen
toen een raket zijn huis vernielde,
zijn zwangere broer doodde,
zijn broertje, zijn vader.

Zo klein is zijn wereld geworden:
vier vuile ramen, lakens die de zestig procent
van zijn lichaam, verbrand in de derde graad,
niet verdragen.

Zo vecht hij tegen de pijn, zonder armen,
noemt de ziekenzuster *hannan*, moeder.

Krijg ik nieuwe armen?
Ik mis mijn broertje,
we voetbalden altijd samen
en we gingen samen vissen.
Ik wil dokter worden,
maar hoe kan dat, zonder armen?

Voor de oorlog wist hij niet eens
wat Amerika is, of Engeland.
Er is zoveel dood hier,
hij moet blijven leven.

Zullen er morgen nog abrikozen zijn,
- voor Ali?

Roger Nupie
roger.nupie@skynet.be

* "*Morgen zullen er abrikozen zijn*": *Irakees gezegde, betekent zoveel als : alles komt weer goed.*

TOLERANT

't is waar,allicht:
ik ben een tolerante tante
een hoofddoek of een rafelvest
een piercing hier en daar
en in je grote teen
wie maalt erom ik niet had je gedacht
ja zelfs een piekjespruik
van pimpelpaars oranje haar
gestreept genopt:
just be my guest,
bekijk het maar en doe het maar
ik gun mijn medemens
de fun zichzelf te zijn
of jan nu trouwt met piet
of mies met miep
daarna in hongerstaking gaat
om recht op scheiding te verwerven
ach jongens, meiden och
zie toch hoe aaibaar is de mildheid
van mijn geest, ik zei het al:
ik ben een tolerante tante

maar toch ahum dit moet me
van het peperkoeken hart:
vanmorgen in mijn paradijs,
mijn hof van eden , heden dus
een terreurgroep opgerold, gemold
verzopen en vernietigd
wat heet- een plaag van ondergrondse
slakken-mormels (verdomde kannibalen)
had het op mijn akelei gemunt:
de helft van al die schoonheid was
o gruwelijk in volle bloei
vraatzuchtig opgevreten
en zie een omgekeerde evolutie
heeft toen het beest in mij bevrijd:
o met welk een wellust heb ik het schorem
in gebenedijd trappistenbier verzopen
nochtans ik geef het toe jawel
echt doorsneeddaags en doordeweeks
ben ik verdraaid een tolerante tante

maar blijf verdomme met je tengels
van mijn akelei!

Diana Freys
dianafreys@hotmail.com

PARIS, LE DESERT

(titel ontleend aan het gelijknamige chanson van Giani Esposito)

eerst is er zweet dat parelt, zich nestelt
tussen rimpels plooiën van verweerde huid
komt dan wat heet appelflauwte
is het voeding die ontbreekt?
of dorst die men allengs vergeten is te lessen?

augustus, Parijs loopt leeg
de hitte – hellevuur op zolderkamers
laat niet af, dringt portalen binnen,
zoekt haar weg langs kieren, spleten
luiken worden angstvallig dichtgehouden

eerst bleef het bij vergeten drank te halen
te krom, te moe, de kraan ontwend
aarzelt voor de wenteltrap
de kracht niet meer

elkeen trekt weg, de bakker
kruidenier en dokter
van noord naar zuid, van oost naar west
blijft in verspreide orde een leger ouderlingen
als afgedankte poppen in een hoek gelaten

ze voelt geen pijn
al gaat ze zich wat vreemd gedragen
zijn dit wanen? wie zal het zeggen
wat suf, vereenzaamd en verpieterd
de blik reeds uitgedoofd, de dood waart rond
haar vleugels werpen reeds hun schaduw

ze viel met doffe plof
(stijf strekten zich haar leden)
niemand om haar op te rapen
men vond haar weken later naast haar stoel
in een nog steeds bloedhete kamer

enkel vliegen die haar al die tijd bezochten
iemand begon te klagen over stank
en walg waarvan hij werd bevangen
gooide deuren ramen open
dacht niet aan het licht dat zomaar uit haar ogen

Rose Vandewalle
miss.amelia@pandora.be

PROGRAM

raden naar de ogen van de ander
duldzaam peilen hoe de geest zit
niet toestaan dat het doffe stof valt
masker en echtheid, elk hun kans

in menigten, in kamers, in je hart
koelmoedig zoeken naar wat mensen bindt
de tekens lezen, vrede steeds weer tekenen
het bloed negeren, de woede en het gif

zachtzinnig als de vrouwen van weleer
de handen spreiden, water water laten zijn
gelaten weer de rust opscheppen
passibel als een Jezus, een goeroe, een Job

wijl over verten vliegmachines dreigen
berichten van haat zich inbijten als nooit
Achmed, Karim, Saïd als broeders groeten
hun voeten kussen - een dwaas van liefde zijn

Arno Kerkhofs
arnokvoorbeginners@hotmail.com

VLAAMSE WOLK

kijk, een lijster groet
hoog in de berk
de wolk

kijk, de wolk
ze drijft voorbij
werpt een schaduw

over 't nest, en neemt
niet eens de tijd
(niet eens)

en kijk: het ei
het laat zich stelen
door een gaai

die fier gedreven
op de wolk
zijn noten zingt

over de berk
waar een lijster
nog de wolken groet

en dan pas zoekt...
en zoekt...

...

Erwin Van De Vijver, 2004

XXadministration@aureliuspublishing.com
<http://users.pandora.be/aurelius/Vandevijver/>

VERDRAAGZAAMHEID

'Onverdraagzamen'
zegt hij. 'Ze voeren
een vuile oorlog.'

Wat is het verschil
tussen bommen
op Saigon
en huilende mensen
of bommen
op Mortsel-Oude God
en huilende mensen?

of bommen
op Dresden
en huilende mensen
of bommen
op Londen
en huilende mensen?

of bommen
op Moskou
en huilende mensen
of bommen
op Libanon
en huilende mensen?

of bommen
op Bagdad
en huilende mensen
of bommen
op Srebrenica
en huilende mensen?

of bommen
op Hiróshima
Hiróshima?
één bom
en stilte.

Rein-hilde

DE ROKER

Stink ik? Of sta ik van uw braaksel stijf?
Gij ontvlucht mijn ambiance. Gij wast
en wist mijn straling weg met inquisitie, dat

gedegen en gedoogde erfgoed. En met gedroogkuiste
kledij achter de slogans aan. Tolerantie en uw
messen op mijn keel! Vrijheid en (k)lucht!

Werner Spillemaeckers

VERDRAAGZAAMHEID

wie droomt er niet van een wereld
waar iedereen een buurman is
waar hij kan op vertrouwen

waar ieder kind kan spelen zonder
achterdocht te hebben
voor mensen met kwade bedoelingen

waar iedere vrouw het recht heeft
zich zelf te zijn, moeder te zijn
van haar kinderen

wie wil er geen wereld
waar de rijken eerlijk zijn
en de armen een toekomst hebben

wie wenst er geen wereld
waar de ouderen eerbied krijgen
en niet afgeschreven worden

wie droomt er niet van een wereld
een wereld waar iedereen thuis is
zonder onderscheid van ras of geloof
een wereld waar het goed is
om gewoon mens te zijn

Ferre Denis
haikoe@planetinternet.be

VERZOEK

Kom niet als licht
dat al te fel
het oog verblindt

kom evenmin als duister
dat onvatbaar is

maar kom veeleer
als doorn
die verkondigt:

de roos
is in handbereik.

Uit: 'Tussen de stilte van je lippen'
CD-boek, uitgegeven bij POINT Editions, 2003

Germain Droogenbroodt
elpoeta@point-editions.com
<http://www.point-editions.com>